

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/113/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116220857
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8116220857.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, pr. zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, proti žalovanej: Z. I., T.. XX.X.XXXX, U. H. S. T. D. XXX, XXX XX S. T. D., za účasti osobitného subjektu Občianske združenie Právna pomoc poškodeným, so sídlom Janka Kráľa 12, 082 71 Lipany, IČO: 50 951 947, o zaplatenie 954,70 eura s prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a .
- II. Nárok na náhradu trov konania žalovanej nepriznáva.
- III. Nárok na náhradu trov konania osobitnému subjektu nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 13.10.2016 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 954,70 eura s 5,5 % úrokom z omeškania ročne od 4.11.2013 do zaplatenia z titulu uzavretej zmluvy o pôžičke č. 20439645 zo dňa 1.6.2013, na základe ktorej poskytol žalovanej celkovú sumu pôžičky vo výške 1.006,95 eura. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 15 mesačných splátkach v sume 67,13 eura. Žalovaná neuhradil žalobcovi z vyššie uvedenej zmluvy žiadnu sumu. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu dňa 26.10.2013 listom - predžalobnou upomienkou vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Žalovaná dlžné splátky neuhradila. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 954,70 eura.

2. Žalovaná sa napriek výzve k žalobe a jej prílohám, ktoré mu boli doručené dňa 1.6.2017, nevyjadrila.

3. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 11.7.2017 č.k. 19Csp/113/2016-32 súd pripustil zmenu žalobcu zo spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. na Intrum Justitia Slovakia, s.r.o..

4. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 2.10.2017 č.k. 19Csp/113/2016-38 súd žalobu zamietol s poukazom na ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., § 39 Občianskeho zákonníka (OZ) a úžernú úrokovú sadzbu, ktorú v danom prípade vyhodnotil na základe štatistických údajov Národnej banky Slovenska v júni 2013, kedy bola priemerná úroková sadzba u spotrebiteľských úverov od 1 - 5 rokov 11,06 % oproti v zmluve dohodnutému úroku vo výške 27,70 %. Súd s prihliadnutím na to, že v danom prípade by prichádzalo do úvahy iba vydanie bezdôvodného obohatenia § 451 OZ a § 107 ods. 1,2 OZ, premlčanie nároku, aj na ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, kedy súd má ex offo skúmať plnenie v splátkach, súd považoval nárok za premlčaný. Poukázal však aj na to, že by nebol

premlčaný v lehotách, v ktorých sa premlčuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a keby sa jednalo platný úver., z dôvodu, že žalovaná neuhradila žiadnu splátku a predčasná splatnosť úveru bola podľa listu vyhlásená 26.10.2013 pre nezaplatenie splátky splatnej 20.7.2013, tak od 21.7.2013 začala plynúť trojročná premlčacia lehota, v ktorej by takisto bol tento nárok premlčaný a zároveň aj súd poukázal na to, že žalobca závažným spôsobom porušil ustanovenia § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o odbornej starostlivosti a mal by znášať následky podľa § 11 ods. 2 tohto zákona, kedy úver by bol prehlásený za bezúročný a bezpoplatkový a prichádzalo by do úvahy len zaplatenie sumy 1.006,95 eura ako sumy pôžičky, ktorá suma by však bola rovnako premlčaná.

5. V dôsledku odvolania žalobcu, ktorý poukázal na to, že v danom prípade bola zmluva uzatvorená platne, pretože výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve 26,70 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa ust. § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ustanovenia § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 platného a účinného od 1.9.2014. Tvrdil, že napriek skutočnosti, že uvedené pravidlo maximálneho stropu výšky odplaty nebolo v čase dojednania úverovej zmluvy v platnosti, zastáva názor, že pokiaľ sám zákonodarca považuje odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi do výšky 2x priemernej RPMN za akceptovanú, v takom prípade výška dojednanej odplaty dojednaná v predmetnej úverovej zmluve, nemôže byť označená za neprimeranú a v rozpore s dobrými mravmi.

Dojednaná odplata v úverovej zmluve vo výške 26,70 % nepresahuje 2x váženého priemeru priemerných hodnôt RPMN za všetky typy spotrebiteľských úverov zverejneného MFSR v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. Štvrťrok 2013 so stavom ku dňu 31.3.2013 vo výške 19,25 % a zároveň nepresahuje 2 x priemernej výšky RPMN zverejnenej MF SR v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. Štvrťrok 2013 so stavom ku dňu 31.3.2013 vo výške 48,52 % pre obdobné úvery. Dojednaná odplata je primeraná, v súlade so zákonom (ust. 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy) a dobrými mravmi.

6. Uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2018 č.k. 17Co/31/2018-59 bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie, pričom podľa názoru odvolacieho súdu bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť dôvodnosť žaloby, pretože jeho záver o neplatnosti úverovej zmluvy pre úžeru nie je odôvodnený a poukázal aj na to, že ak súd posúdil nárok ako premlčaný, v liste právneho predchodcu žalobcu z 26.10.2016 nie je konkretizovaná splátka, pre ktorú právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu dlhu za predčasne splatný, pričom z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že pred vyhlásením predčasnej splatnosti dlhu, právny predchodca žalobcu evidoval 3 neuhradené splátky a to splátku splatnú 20.7.2013, 20.8.2013 a 20.9.2013. Súd prvej inštancie neuviedol, akými právnymi úvahami sa riadil a z akej právnej normy vychádzal, keď dospel k záveru, že počiatok plynutia premlčacej doby sa viaže práve na splátku splatnú 20.7.2013.

7. Osobitný subjekt sa k žalobe vyjadril tak, že v danom prípade došlo k zneužitiu dokladu totožnosti žalovanej., nebola zmluva platne uzavretá, nebol dodržaný zákonný postup, žalobca žiadnym spôsobom neskúmal s odbornou starostlivosťou spôsobilosť žalovanej na uzavretie zmluvy a jej spôsobilosť splácať predmetný spotrebiteľský dlh. Poukázal ďalej na to, že žalobca pri výpočte RPMN nezohľadnil všetky náklady, ktoré sú spojené s uzavretím zmluvy o pôžičke, pretože do výpočtu RPMN nezarátal akontáciu vo výške 10 % hodnoty predmetu financovania pôžičky., ako aj na to, že žalobca mal uplatniť nárok na súde nezaplatením splátky splatnej 20.7.2013 a z tohto dôvodu je potrebné tento nárok považovať za premlčaný.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením zápisnice o výsluchu žalovanej, výsluchom svedkyne Z. C., oboznámením listinných dôkazov: zmluvy o pôžičke, všeobecných obchodných podmienok, prehľadu splátok a úhradu, predžalobnej upomienky a návratky doručeny k predžalobnej upomienke, prehľadu splátok a úhrad, návrhu na zmenu žalobcu, prehľadu o výške úrokových sadzieb poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny nové obchody v roku 2013, prvoinštančného rozsudku zo dňa 2.10.2017, druhoinsančného uznesenia zo dňa 29.5.2018 zistil tento skutkový stav:

9. Právny predchodca žalobcu je vedený v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov v oddieli Sa, vložka 10315/P v predmete činnosti o.i. poskytovanie úverov.

10. Žalovaná je fyzická osoba - spotrebiteľka.

11. Dňa 1.6.2013 uzavrel právny predchodca žalobcu so žalovanou na formulárovom tlačive QUATRO Zmluvu o pôžičke č. 20439645 s týmito údajmi uvedenými v časti zmluvy Predmet financovania pôžičky: Tovar: čierna technika - televízor ue40es7000.; kúpna cena: 959 eur; počet splátok: 15; akontácia 10 % - 95,90 eura, splátka 67,13 eura, celková čiastka: 1.006,95 eura, pôžička: 863,10 eura, RPMN: 26,70 %; ročná úroková sadzba: 27,70 %, priemerná hodnota RPMN: 48,52 %, celkové náklady spotrebiteľa 143,85 eura, termín konečnej splátky: 9/2014, spôsob úhrady poštovou poukážkou. Podľa formulárovej zmluvy žalovaná bola v čase uzavretia zmluvy starobnou dôchodkyňou s čistým mesačným príjmom 270 eur.

12. Listom zo dňa 26.10.2013 vyzval právny predchodca žalobcu žalovanú v Predžalobnej upomienke k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo a celkovú istinu vo výške 1.027,08 eura najneskôr do 3 dní od doručenia tejto upomienky. List bol žalovanej doručený 31.10.2013. Podľa prehľadu splátok a úhrad pripojeného k žalobe, žalovaná uhradila akontáciu vo výške 95,90 eura, žiadnu splátku neuhradila. Podľa potvrdenia o výške priemerných úrokových mier z úverov - nové obchody spotrebiteľské a ostatné úvery - domácnosti zverejneného na internetovej stránke www. nbs.sk bola v júni 2013 úroková sadzba u úverov od 1 - 5 rokov 11,06 %.

13. Žalovaná pri výsluchu uviedla, že „si pamätá, že išla do Košíc s jedným známym, ktorému chcela kúpiť televízor., chceli to od nevie, či sesternica alebo kamarát toho známeho. Na predajni OKAY niečo podpísala, bol taj aj ten známy, ktorému chcela kúpiť televízor, ale mal to byť lacnejší televízor nejakých 200-300 eur a ten televízor si mal zobrať ten známy. Zaplatila aj nejakú sumu. Vedúci predajne jej povedal, že ešte má prísť zajtra, ale bola to nedeľa, ale už do Košíc nešla a viac sa o vec nestarala a televízor neprevzala. Potom chcela od sesternice toho známeho, aby platil on za ten televízor“.

14. Svedkyňa Z. C., dcéra žalovanej uviedla, že „pokiaľ ešte otec žil, mali rodičia služobný byt na železničnej stanici v Drienovskej Novej Vsi. V podstate sa jednalo o dvojizbový byt. Tento dvojizbový byt bol však vo veľmi zlom stave. V podstate posledné roky svojho života resp. pokiaľ otec žil, žili tak ako bezdomovci. Túlali sa po meste, žili ako prišlo. Do toho bytu chodili len prespávať. Bol tam veľký neporiadok. Nedalo sa tam poriadne žiť. Ona s ostatnými súrodencami s tým nevedeli nič zrobiť, rodičia si prosto vybrali taký spôsob života. Robila na železničnej stanici, a každý deň ich videla, bola s nimi v kontakte. Ona aj vybavovala miesto pre mamu v ústave. Mama je v podstate spôsobilá na právne úkony, len nie je schopná sa o seba vôbec postarať. Keď prišlo predvolanie na pojednávanie, šla do ústavu, aj sa rozprávala s mamou ohľadom toho, že prečo zobrala tú pôžičku. Ona jej povedala, že ona nič nevie, a v podstate to zaprela. Pokiaľ vie, nijaký televízor nepotrebovala. Potom jej povedala, že niekomu dala občiansky preukaz na ten televízor. Tak ako rodičia žili mohlo sa stať, že ich niekto zneužil, aby takéto niečo boli aj urobili“.

15. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

16. Predmetom konania je nárok žalobcu vyplývajúci z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy (ZoSÚ) s prihladením na ustanovenia § 52 a nasl. OZ.

17. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Podľa ustálenej praxe súdov / napr. nález Ústavného súdu ČR zo 7.mája 2009, sp.zn. I. ÚS 523/2007, uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011 č.k. IV.ÚS 55/2011-19, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.apríla 2012, sp.zn. 5Cdo 26/2011/ dobrými mravmi sú pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku. Je pravidlom, že súlad obsahu právneho úkonu s dobrými mravmi musí byť posudzovaný vždy, bez ohľadu na to, či bol prípadne výsledkom slobodného dojednaní medzi účastníkmi zmluvy., pričom v spotrebiteľskej zmluve vždy je spotrebiteľ považovaný za slabšiu stranu. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe

dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Súd poukazuje v tejto súvislosti aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ Ak dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, tak sa dostáva do rozporu so zákonom a takéto klauzuly sú neplatné (§ 39, § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>).

Súd ďalej poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.6.2016 vo veci 17Co 107/2016 v ktorom sa uvádza, že pokiaľ ide o možnosť moderácie výšky úrokov, odvolací súd v tomto smere poukazuje na článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“). Z uvedeného článku vyplýva, že vnútroštátne súdy sú povinné iba neuplatniť nekalú podmienku, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, nemôžu však zmeniť jej obsah. Pokiaľ by vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, ktoré sú uvedené v takýchto zmluvách, mohlo by sa tým ohroziť splnenie dlhodobého cieľa uvedeného v článku 7 smernice. Táto možnosť by totiž mohla prispieť k odstráneniu odstrašujúceho účinku pre predajcov alebo dodávateľov spočívajúceho v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia, keďže predajcovia alebo dodávatelia by sa totiž mohli pokúšať dotknuté podmienky používať, pretože by vedeli, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by vnútroštátny súd zmeniť zmluvu v potrebnom rozsahu, a tak by ich záujmy ostali zabezpečené. Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 <<http://merit.slv.cz/1smernice93/13>> nemožno chápať tak, že vnútroštátnemu súdu v prípade, že zistí existenciu nekalej podmienky v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, umožňuje zmeniť obsah uvedenej podmienky namiesto toho, aby ju voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnil (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquínovi Calderónovi Caminovi, bod 65, 69, 71).

Nariadenie vlády č. 238/2008 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/238/>> Z. z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 70,02 % je úplne drastická a nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti. Súdy sa značne kriticky vyjadrili už aj k nižším úrokovým sadzbám (5Cdo 26/2011 <<http://merit.slv.cz/5Cdo26/2011>> (48%), 1MCdo 1/09 <<http://merit.slv.cz/1MCdo1/09>> (60%), Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 67/2008 <<http://merit.slv.cz/3Co67/2008>> (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti príemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1.4.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom.

19. V danom prípade súd zistil, že žalobca vo formulárovej zmluve uviedol ročnú úrokovú sadzbu 26,70 %, pričom podľa štatistických údajov Národnej banky Slovenska v júni 2013 bola priemerná úroková sadzba u spotrebiteľských úverov od 1 - 5 rokov 11,06 %. Je evidentné, že sa jedná o viac ako dvojnásobné prekročenie priemernej úrokovej sadzby, a preto tento úver je potrebné považovať za právny úkon v rozpore s dobrými mravmi. Nemožno v danom prípade prihliadať k tomu, že by iba čiastočne bol preto právny úkon neplatný. Rozpor s dobrými mravmi v dôsledku úžerného úroku spôsobuje absolútnu neplatnosť celej dohody o úroku. Je to sankcia za to, že žalobca ako dodávateľ do zmluvného vzťahu zakomponoval zjavne úžerný a neprimerane vysoký úrok.

20. Súd je presvedčený, že na žalovanú je potrebné prihliadať ako na zraniteľnú spotrebiteľku vzhľadom na jej vek a sociálne pomery ako aj to, že úver bol poskytnutý jej ako osobe len so starobným dôchodkom vo výške 270 eur v hodnote niekoľkonásobne prevyšujúcej jej finančné možnosti, ktorú skutočnosť ani dodávateľ neskúmal. Zistené skutočnosti, ktoré žalobca nevyvrátil a ani nepoprel jednoznačne svedčia o tom, že bola žalovaná zneužitá pre svoju ľahkovážnosť a nespôsobilosť posudzovať svoje finančné

záležitosti a ten, kto s ňou zmluvu uzatváral, keby bol pristupoval k uzavretiu zmluvy zodpovedne, bol by to bez problémov zistil.

21. Keďže teda je tento úver úžerný a v rozpore s dobrými mravmi, zmluva je neplatná a prichádza do úvahy iba vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka, ktoré spočíva v rozdiel medzi poskytnutou sumou a sumou zaplatenou, pričom zaplatená nebola žiadna čiastka okrem akontácie.

22. Podľa § 107 ods. 1,2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

23. Keďže zmluva je v celom rozsahu neplatná pre úžerný úrok, bezdôvodné obohatenie žalovanému vzniklo dňom poskytnutia pôžičky t.j. 1.6.2013, pričom teda uplynula podľa § 107 ods. 1,2 OZ ako subjektívna, tak aj objektívna lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže subjektívna lehota uplynula 1.6.2015 a objektívna 1.6.2016.

Súd konštatuje, že nárok je premlčaný, aj keby dvojročná subjektívna premlčacia lehota začala plynúť žalobcovi od predžalobnej upomienky z 26.10.2013, lebo by uplynula 26.10.2015, teda pred podaním žaloby.

24. Pokiaľ by súd neposúdil úverovú zmluvu ako absolútne neplatnú podľa § 39 OZ, poukazuje na to, že podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.06.2013>> musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.06.2013>> a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.06.2013>>,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.06.2013>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.06.2013>>,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.06.2013>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

25. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.06.2013>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.06.2013>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.06.2013>> sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

26. Súd poukazuje na to, že v zmluve je uvedený termín splatnosti spôsobom: 9/2014, teda táto obligatórna náležitosť zmluvy je dohodnutá neurčito a v zmysle ustálenej praxe súdov je takéto znenie považované za nesúladne so znením zákona, kedy významom tohto ustanovenia bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svojej povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa presná časová, dátumová, špecifikácia doby trvania zmluvy a konečnej splatnosti úverov, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Pokiaľ teda samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje určitý údaj o dobe trvania zmluvy a konečnej splatnosti úveru, nemožno mať zato, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potencionálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami s iných spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Naopak, je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp.

dodávateľmi. K uvedenému záveru sa priklonil nielen Krajský súd v Prešove, ale aj krajské sudy v odôvodnení rozsudkov Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/315/2012 zo dňa 10. 12. 2012, sp. zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19. 09. 2012, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/101/2013 zo dňa 22.05. 2013.

V predloženej zmluve je však dátum konečnej splatnosti určený len ako „9/2014“, teda deviaty mesiac v roku 2014, bez uvedenia konkrétneho dňa v mesiaci, ku ktorému má byť úver splatený, preto je úver bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 písm. a) ZoSÚ.

27. Súd ďalej poukazuje na to, že v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucininnost=01.06.2013>> ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucininnost=01.06.2013>> ZoSÚ sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

Žalobca mal s odbornou starostlivosťou posúdiť pomery spotrebiteľa, pričom súd považuje tú skutočnosť, že starobnej dôchodkyni s čistým mesačným príjmom 270 eur bola požičaná suma na televízor v hodnote 1.000 eur, čo znamená tovar veľmi luxusnej kvality, pretože v tomto čase televízory na trhu sa už kvalitne pohybovali v rozmedzí okolo 300 eur, za hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Pokiaľ žalobca starobnej dôchodkyni s takýmto príjmom požičal na takýto luxusný televízor, nemohol ani očakávať, že bude schopná platiť za tento televízor splátku, ktorá predstavuje skoro 1/5 jej čistého mesačného príjmu.

28. Aj z tohto dôvodu je teda úver bezúročný a bezpoplatkov a žalobca má teda nárok iba na zaplatenie požičanej istiny 863,10 eura.

29. Podľa § 100 ods. 1 veta prvá OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). 9.

30. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

31. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

32. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

33. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

34. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú dohodnutú splátku k určitému termínu. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie sa v zmysle § 103 veta prvá OZ viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh. V prípade, ak niektorá splátka nie je včas zaplatená, môže byť dohodnuté, prípadne stanovená rozhodnutím tzv. strata výhody splátok. V prípade, že sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

35. Súd poukazuje ohľadom premlčania splátok na ustálenú prax súdov napr. na rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 28.11.2017 sp.zn. 16Csp/194/2017, podľa ktorého „účelom ustanovenia § 103 OZ je brániť tomu, aby veriteľ mohol otáľať s využitím práva podľa § 565 OZ pri omeškaní dlžníka, resp. motivovať veriteľa k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva (čo neznamená, že ide o okamih, kedy ho prvýkrát

mohol využiť). V spotrebiteľských vzťahoch navyše § 53 ods. 9 OZ umožňuje uplatniť právo podľa § 565 OZ až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete OZ, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 OZ. To je však v rozpore s § 53 ods. 9 OZ, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 OZ po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. Ustanovením § 53 ods. 9 OZ sa totiž nijako nenovelizovalo ustanovenie § 103 OZ, preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 OZ. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia“.

36. Keďže žalobca predžalobnou upomienkou z 26.10.2013, keď predtým upozornil žalovanú na neplatenie splátok, predmetný dlh zosplatil, stalo sa tak pre splátku, ktorá bola splatná 20.7.2013, a teda od 21.7.2013 začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého dlhu, ktorá premlčacia doba uplynula 21.7.2016, avšak žaloba bola podaná 13.10.2016, teda už po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Keďže došlo k premlčaniu spoplatneného zvyšku dlhu, došlo k premlčaniu aj úrokov z omeškania, ktoré predstavujú príslušenstvo k hlavnému záväzku a premlčujú sa záväzkom hlavným. Preto z dôvodu, ak by súd posúdil úver iba za bezúročný a bezpoplatkový, rovnako by zamietol žalobu pre premlčanie, keďže nárok je premlčaný aj v trojročnej všeobecnej premlčacej lehote a žalovaná strana vznesla námietku premlčania.

37. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení §§ 255 a 262 CSP., podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Ak súd rozhoduje čiastočným rozsudkom alebo medzitýmnym rozsudkom, môže rozhodnúť, že o trovách konania bude rozhodnuté v rozsudku, ktorým rozhodne o všetkých uplatnených procesných nárokoch alebo o celom uplatnenom procesnom nároku.

38. Keďže však v celom rozsahu úspešnej žalovanej a osobitnému subjektu trovy konania nevznikli, nárok na ich náhradu im nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie skutočností, rozhodujúcich
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym zisteniam, skutkovým
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli procesnej uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).